

ಹೀಗೊಬ್ಬ 'ಉರುಮುಗ'

ಭಾರತಕುಮಾರ

ಒತ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಂಗಂದು ಬಣ್ಣಿದ ಈ ಕರು ಹೆಚೋವಾ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದೊರಿನಲ್ಲಿ ಜಿಸಿದೆ. ಹುಟ್ಟಿದ ಕೆಲವೇ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಮಾಲೀಕ ತಾಯಿಯಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಿ ಪೇಟೆಗೊಯ್ದು ಮಾರಿ ಹಣ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಆಮೋ ಚಾಲಕಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಂದ್ರದ್ವಿವ ಮುನ್ವೆ ಕಣ್ಣಿಷ್ಟಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಈ ಹಸುಳೆಯನ್ನು ಚಾಲಕ ಸತೆಗೊಂಡುದೇ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ತಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸುಧಿ ತಿಳಿದ ನಮ್ಮೂರ ರ್ಯಾತರು ಈ ಹಾಲುಗರುವನ್ನು ಹೀಡಾ 'ಹಾಲಿನ ದ್ಯುರಿಗೆ ಕರೆತಂದು ಬಾಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಲುವೇಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿದ ಈ ಕರುವಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಹೊತ್ತು ಹಾಲುವೇಸಲು ನಮ್ಮೂರಿನ ರ್ಯಾತರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ದಿನನಿತ್ಯ 'ಕರುವನ ಪಾಲಿಗಿಷ್ಟು' ಎಂದು ಹಾಲನ್ನು ತೆಗೆದಿರಿಸುತ್ತಾ ಹಾಲುನ್ನುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಮೊದಲೆದಲೀಗೆ ಕೃಶಾಗಿದ್ದ ಕರುವಿಗ ದವ್ವಪ್ಪವಾಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಹುಲ್ಲುನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ. ಬಳಗೆ ಸಂಜೆ ಹಾಲುಣ್ಣತ್ತು ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ತಂಗುತ್ತಾ ಹಾಯಾಗಿರುವ ಈ ಕರು ಎಲ್ಲಿರಿಗೂ ಅಷ್ಟಮಣಿನ ಜೀವವಾಗಿದೆ. ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡುಕರುಗಳು ಜಿನಿಸಿದರೆ ಬಹುತೇಕ ರ್ಯಾತರು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಕದೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲವೇ ಉರಾಚಿ ಬಿಟ್ಟುಬಾಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಾಲಿನ ಇಳವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಇಲ್ಲವೇ ದೇಶೀಯ ಹೋರಿಗಳಂತೆ ಇವುಗಳು ಭುಜ ಹೊಂದಿಲ್ಲ ದಿರುಪುರಿಂದ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂಬ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ. ಅಂದಹಾಗೆ ಹ್ಯಾಗರ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಿದ ಈ ಕರುವಿಗೆ ಆಗಸ್ಟ್ 15ರಂದು ಭಾರತಕುಮಾರನೆಂದು ಶಾಲಾಮಕ್ಕಳು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

—ಮಹೇಶ್ವರ ಮರುಕಟ್ಟಿ, ಬಾಟಗೊಂಡನವಳ್ಳು

ಸಂಚಾರಿ ಸಲೂನ್

ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಉತ್ತರ ಭಾರತ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆಗ 'ಸಂಚಾರಿ ಸಲೂನ್' ನೇರಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿಸು. ಈ ಸಲೂನ್‌ಗೆ ಕಟ್ಟಡದ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಿಲ್ಲ, ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೂ ಕಾದು ಕೂರಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಹಕರ ಸೇಳಿಯಲು ಹೈಕೋ ಸ್ಟ್ರೆಟ್‌ವೂ ಇಲ್ಲ. ದ್ವಿತ್ಯಕ್ಕ ವಾಹನದ ವಿನ್ಯಾಸ ಬದಲಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೊರಡಿಯಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಚ್ಯ ಕೊರಡಿಯಲ್ಲೇ ಕನ್ನಡ, ಕುರ್ಚಿ, ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಮುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಸಂಚರಿಸಿ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇವರ ಜೀವನ.

'ರಾಜಾ ಹಿಂದಾಸ್ತಾನಿ' ಸಂಚಾರಿ ಸಲೂನ್‌ನ ದರ ಪಟ್ಟಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಳ್ಳಬಿಯಾಗುತ್ತೆ. ಹೆರ್ರೋ ಕಟ್ಟಿಗೊಗೆ ₹30, ಶೆವಿಗೊಗೆ ₹20. ಮಾಡ್ಸ್ ಸಲೂನ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಕಾಲಿಟ್ಟರೆ ತಲೆಗೂದಲಿಗೆ ಕ್ರೆಹಾಕಿದಂತೆ ಜೀಬಿಗೂ ಹಿಗ್ಗಾಮುಗ್ಗು ಕತ್ತರಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ದಿನ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರದೇಶ, ಹಳ್ಳಿ ಕಡೆ ಒಂದುವ ಈ ಸಂಚಾರಿ ಸಲೂನ್‌ನ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ಗೆ ಆಗಾಗೆ ಪೆಟ್ಟೀಲ್ಲೋ ತಂಬಿಸುವುದೊಂದೇ ತಾಸು ಭಾರದ ವಿಚಾರ.

—ನಗರ ಗುರುದೇವ್ ಭಂಡಾಕರ್, ಹೊಸನಗರ

